

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 229/21
Luxemburg, 21 decembrie 2021

Hotărârea în cauza C-243/20,
Trapeza Peiraios

Curtea precizează întinderea protecției asigurate consumatorilor în cadrul unui împrumut rambursabil în monedă străină

Directiva referitoare la clauzele abuzive nu se opune adoptării unor dispoziții naționale care asigură un nivel de protecție mai ridicat consumatorilor în ceea ce privește anumite clauze care nu intră în domeniul de aplicare al acesteia

În 2004, doi consumatori au încheiat cu banca grecească Trapeza Peiraios un contract de împrumut imobiliar, exprimat inițial în euro. În anul 2007, părțile au semnat două acte adiționale la acest contract pentru a substitui deviza în care el fusese exprimat cu francul elvețian (CHF).

La data de 17 septembrie 2018, acești consumatori au sesizat Polymeles Protodikeio Athinon (Tribunalul de Mare Instanță din Atena, Grecia) pentru a se constata caracterul abuziv al clauzelor din acest contract care stipulau că rambursarea împrumutului urma să fie efectuată fie în CHF, fie în echivalentul în euro, potrivit cursului de schimb în vigoare la data plății ratelor lunare sau a totalității soldului restant datorat în cazul rezilierii contractului de împrumut.

Directiva privind clauzele abuzive¹ este aplicabilă în principiu tuturor clauzelor contractuale care nu au făcut obiectul unei negocieri individuale. Totuși, această directivă nu se aplică dacă o clauză contractuală reflectă acte cu putere de lege sau norme administrative obligatorii.

Polymeles Protodikeio Athinon (Tribunalul de Mare Instanță din Atena) a remarcat, pe de o parte, că legea greacă care a transpus directiva menționată în dreptul intern nu a preluat în mod explicit această excepție și, pe de altă parte, că clauzele în litigiu reflectă conținutul unei dispoziții legislative de natură supletivă. În această privință, instanța a indicat că jurisprudența greacă este împărțită în ceea ce privește aspectul dacă excepția amintită poate fi considerată ca fiind transpusă, ceea ce ar determina imposibilitatea de a controla caracterul abuziv al unei clauze dintr-un contract de împrumut atunci când aceasta se limitează să reproducă o dispoziție legislativă de natură supletivă.

Acestea sunt condițiile în care instanța a decis să sesizeze Curtea cu titlu preliminar.

Prin hotărârea pronunțată în această zi, Curtea amintește mai întâi că excluderea clauzelor care reflectă o dispoziție de drept național obligatorie, cum este cea prevăzută de directiva menționată, se justifică prin faptul că este legitim în principiu să se prezume că legiuitorul național a stabilit un echilibru între ansamblul drepturilor și obligațiilor părților la anumite contracte. Curtea subliniază că această excludere se referă nu doar la dispozițiile de drept național care se aplică între părți, independent de alegerea lor, ci și celor care se aplică automat, altfel spus în lipsa unui acord diferit între părți.

Astfel, Curtea statuează că **această directivă exclude din domeniul său de aplicare o clauză contractuală care reflectă o dispoziție națională supletivă, cu alte cuvinte o dispoziție care**

¹ Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii (JO 1993, L 95, p. 29, Ediție specială, 15/vol. 2, p. 273).

se aplică atunci când nu a fost convenit în această privință niciun alt acord între părțile contractante, chiar dacă respectiva clauză nu a făcut obiectul unei negocieri individuale.

Curtea arată în continuare că, atunci când există o netranspunere formală în ordinea juridică a unui stat membru a dispoziției care definește domeniul de aplicare al directivei menționate, **instanțele naționale nu pot considera că această dispoziție a fost încorporată în mod indirect prin transpunerea altor dispoziții ale directivei care nu au același obiect**, cum sunt cele care privesc noțiunea de „clauze abuzive”, precum și întinderea aprecierii caracterului abuziv al unor astfel de clauze.

În sfârșit, Curtea amintește că directiva menționată a efectuat doar o armonizare parțială și minimă a legislațiilor naționale privind clauzele abuzive, lăsând statelor membre posibilitatea de a asigura consumatorului un nivel de protecție mai ridicat decât cel prevăzut de această directivă. Prin urmare, statele membre pot menține sau adopta, în ansamblul domeniului reglementat de această directivă care privește clauzele susceptibile de a fi abuzive din contractele încheiate între un profesionist și un consumator, norme mai stricte decât cele prevăzute de directiva însăși, cu condiția ca aceste norme naționale să urmărească să asigure un nivel de protecție mai ridicat consumatorului.

Totuși, Curtea constată că clauzele care sunt excluse din domeniul de aplicare al directivei menționate deoarece reflectă dispoziții de drept național obligatorii nu intră în domeniul reglementat de această directivă și că, prin urmare, dispoziția din aceasta care conferă posibilitatea amintită mai sus nu se aplică în ceea ce privește astfel de clauze.

Curtea precizează însă că statele membre pot aplica dispoziții ale directivei în situații care nu intră în domeniul de aplicare al acesteia, în măsura în care acest lucru este compatibil cu obiectivele urmărite de aceasta din urmă și cu tratatele.

În consecință, aceasta concluzionează că **directiva privind clauzele abuzive nu se opune adoptării sau menținerii unor dispoziții de drept intern care au ca efect aplicarea sistemului de protecție a consumatorilor unor clauze care sunt excluse din domeniul de aplicare al acestei directive deoarece reflectă dispoziții naționale obligatorii.**

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Este de competența instanței naționale să soluționeze cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293